

DOROCZNE SPOTKANIE STAŁEJ KONFERENCJI
MUZEÓW, ARCHIWÓW I BIBLIOTEK POLSKICH NA ZACHODZIE
W PARYŻU

W dniach od 29 sierpnia do 1 września 2018 r. obradowała, po raz czterdziesty z kolei od Jej powstania w 1979 r., Stała Konferencja Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie. Uczestnicy, zrzeszeni w ponad dwudziestu instytucjach polskich poza granicami Kraju działających na 3 kontynentach opiekujących się polskim dziedzictwem, spotkali się w tym roku w Bibliotece Polskiej w Paryżu obchodzącej w tym roku 180 rocznicę istnienia.

Temat tegorocznej konferencji był następujący: *„W drodze do Niepodległości. Ślady działań w archiwach, dokumentach i publicystyce państwowej, lokalnej i polonijnej w krajach zamieszkiwanych przez Polaków”*.

Uczestników przywitał p. Kazimierz Piotr Zaleski, Prezes Towarzystwa Historyczno-Literackiego i Dyrektor Biblioteki Polskiej w Paryżu jako gospodarz spotkania. Do uczestników zwrócił się, J.E. P. Tomasz Młynarski, ambasador RP we Francji, który wieczorem przyjął delegatów w siedzibie ambasady. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego reprezentował sekretarz stanu w tym Ministerstwie p. Jarosław Sellin. W swoim wystąpieniu podkreślił rolę i znaczenie zrzeszonych w MAB instytucji dla ochrony polskiego dziedzictwa i jego propagowania a także zapowiedział, że stworzone zostały warunki prawne do udzielania im przez Państwo Polskie pomocy finansowej, która w pierwszej kolejności zostanie skierowana do Biblioteki Polskiej w Paryżu.

W spotkaniu wzięli udział także przedstawiciele instytucji krajowych, m.in. Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych i Instytutu Pamięci Narodowej z ich szefami na czele. Wygłoszono ponadto dwanaście ciekawych odczytów, w których przedstawiono i scharakteryzowano przechowywany w zbiorach instytucji MAB zbiory archiwalne i biblioteczne oraz inne odnoszące się do okresu odzyskiwania przez Polskę niepodległości w 1918 r. ukazujące m.in. zaangażowanie środowisk polonijnych oraz społeczeństw i władz oficjalnych państw w ten proces.

Konferencja mogła się odbyć dzięki wsparciu finansowemu ze strony Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, które od lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku interesuje się działalnością instytucji zrzeszonych w Stałej Konferencji MAB i wspiera finansowo jej doroczne spotkania. W tegorocznym wydarzeniu ważną rolę pomocniczą przy organizacji spotkania odegrało działające w Warszawie Towarzystwo Przyjaciół Biblioteki Polskiej w Paryżu.

Na zakończenie spotkania delegaci mieli okazję odwiedzić członka MAB - Zamek w Montrésor gdzie zostali przyjęci przez Panie Marię i Wiridianę Rey, właścicielki zamku które przedstawiły jego bogate zbiory gromadzone z pietyzmem od lat 40tych XIX w.

Warto przytoczyć poniżej jakie instytucje były obecne w tym roku w Paryżu: Archiwa, Biblioteki i Muzea Polonii w Orchard Lake (Stany Zjednoczone), Archiwum Polskiej Misji Katolickiej w Anglii i Walii w Londynie, Biblioteka Polska im. I. Domeyki w Buenos Aires, Biblioteka Polska przy Polskim Ośrodku Społeczno-Kulturalnym w Londynie, Fundacja Kościuszkowska w Nowym Jorku, Fundacja Rzymska Margrabiny J. S. Umiastowskiej w Rzymie, Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce z Nowego Jorku, Instytut Józefa Piłsudskiego w Londynie, Kościół i Hospicjum św. Stanisława w Rzymie, Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii/Polski Instytut Badawczy i Muzeum w Budapeszcie, Muzeum Kościuszki w Solurze (Szwajcaria), Muzeum Polskie w Rapperswilu (Szwajcaria), Muzeum Polskie w Ameryce z Chicago, Ośrodek Dokumentacji Pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie, Papieski Instytut Studiów Kościelnych w Rzymie, Polska Misja Katolicka we Francji (Paryż), Polski Instytut Naukowy w Kanadzie i Biblioteka Polska im. Wandy Stachewicz w Montrealu, Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej w Ameryce z Nowego Jorku, Studium Polski Podziemnej z Londynu, Towarzystwo Historyczno-Literackie/Biblioteka Polska w Paryżu oraz Zamek w Montrésor. Niestety, niektóre inne instytucje nie mogły być w tym roku reprezentowane: Muzeum i Archiwum Polonii Australijskiej i Polish Music Centre w Los Angeles. Do Stałej Konferencji została w tym roku przyjęta nowa instytucja: Fundacja Muzeum Pamięci 2 Korpusu Polskiego we Włoszech z Rzymu.

Cel Stałej Konferencji został zawarty w Statucie, który powstał jeszcze za czasów gdy Polska nie była jeszcze suwerennym krajem: „(...) *Koordinacja działalności instytucji członkowskich, otaczających swoją troską dorobek i rozwój kultury polskiej oraz prezentacja wolnemu światu jej bogactwa i nierozzerwalności z humanistyczną kulturą europejską (...)*”.

Do dnia dzisiejszego, wszystkie wyżej wymienione organizacje (bardzo często dzięki dobrej woli licznych wolontariuszy) pielęgnują z należyтым pietyzmem archiwa, księgozbiory i dzieła sztuki pozostawione przez kolejne fale emigrantów, przede wszystkim politycznych. Innym ważnym ich celem jest tworzenie pomostu kulturowego pomiędzy krajem zamieszkania i Polską. Po czterdziestu latach Jej istnienia, należy życzyć dalszego owocnego rozwoju oraz *Ad multos annos* Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie!

Witold Zahorski

Wicedyrektor Biblioteki Polskiej w Paryżu

